

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr.980

din 22 decembrie 2020

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2021-2024
privind promovarea memoriei Holocaustului și a culturii toleranței
în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei
și altor forme de intoleranță**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre informare Planul de acțiuni pentru anii 2021-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și a culturii toleranței în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță (se anexează).
2. Cheltuielile aferente implementării Planului de acțiuni menționat vor fi suportate din contul și în limitele bugetului anual aprobat autorităților publice implicate, precum și din alte surse conform legislației.
3. Coordonarea și controlul implementării Planului de acțiuni nominalizat se pune în sarcina Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, care va elabora și va prezenta Guvernului rapoarte periodice privind mersul realizării obiectivelor stabilite.
4. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va prezenta periodic actorilor externi interesați informații relevante privind stadiul implementării Planului de acțiuni sus-menționat.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul finanțelor
Ministrul afacerilor externe
și integrării europene
Ministrul educației,
culturii și cercetării

Serghei PUȘCUȚA

Aureliu Ciocoi

Lilia Pogolșa

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.980/2020

PLAN DE ACȚIUNI
pentru anii 2021-2024 privind promovarea memoriei Holocaustului și a culturii toleranței
în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și altor forme de intoleranță

Nr. crt.	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Autoritățile/ instituțiile responsabile	Partenerii de cooperare	Indicatorii de progres	Costuri de implementare, mii lei				Sursa de finanțare
						2021	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Studiarea fenomenului Holocaustului în sistemul educațional										
Obiectiv: Promovarea cunoștințelor despre Holocaust în vederea combaterii rasismului, antisemitismului, xenofobiei și intoleranței										
1.	Evaluarea externă a manualelor școlare de Istorie a românilor și universală pentru clasele a IX-a și a XII-a privind studiarea fenomenului Holocaustului, cu ajustarea ulterioară a conținuturilor manualelor	2021-2022	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Georg-Eckert Institute for International Textbook Research, Braunschweig, Germania; Misiunea OSCE Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Raport de evaluare și implementare a recomandărilor elaborat	Din alte surse conform legislației	Din alte surse conform legislației			Cu susținerea partenerilor de cooperare
2.	Elaborarea, în limbile română și rusă, a suportului didactic la disciplina opțională „Holocaust: istorie și lecții de viață”	2021	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Biroul OSCE pentru	Suport didactic elaborat și editat în limbile română și rusă	68,5				Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Instituții Democratice și Drepturile Omului; Misiunea OSCE Moldova; Alianța Internațională pentru Memoria Holocaustului; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova						
3.	Elaborarea reperelor metodologice privind educarea toleranței și combaterea antisemitismului în învățământul formal, informal și non-formal în baza curriculumului național	2023	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Institutul de Politici Publice; Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului, Misiunea OSCE Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Repere metodologice elaborate și adoptate			13,6		Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
4.	Organizarea și desfășurarea Concursului național cu genericul „Holocaust: istorie și lecții de viață”	Anual	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; organele locale de specialitate în domeniul învățământului	Centrul Internațional de Training și Formare Profesională; Centrul cultural evreiesc „KEDEM”; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Concurs național organizat și desfășurat	30,0	30,0	30,0	30,0	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
5.	Formarea cadrelor didactice din învățământul general în materie de Holocaust	Anual	Ministerul Educației, Culturii și	Georg-Eckert Institute for International	Stagii de formare organizate și desfășurate	25,0	25,0	25,0	25,0	Bugetul aprobat al Ministerului Educației,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Cercetării	Textbook Research, Braunschweig, Germania; Centrul Internațional de Training și Formare Profesională; Institutul de istorie orală din Moldova; Misiunea OSCE Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova						Culturii și Cercetării
6.	Participarea cadrelor didactice la stagiile de formare organizate de Școala Internațională pentru Studierea Holocaustului/ Institutul Yad Vashem (Israel)	Anual	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Școala Internațională pentru Studierea Holocaustului/ Institutul Yad Vashem (Israel); Centrul Internațional de Training și Formare Profesională; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Cursuri și stagii organizate și desfășurate	50,0	50,0	50,0	50,0	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
7.	Implementarea în învățământul general a curriculumului la disciplina opțională „Holocaust: istorie și lecții de viață”	Anual	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Centrul Internațional de	Număr de instituții care implementează curriculumul la disciplina opțională	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Training și Formare Profesională; Misiunea OSCE Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova						
8.	Desfășurarea „Săptămânii Memoriei Holocaustului” în instituțiile de învățământ general	Anual, 27-31 ianuarie	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Centrul Internațional de Training și Formare Profesională	Număr de activități organizate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
9.	Organizarea unor vizite de documentare și schimb de experiență în alte țări pentru preluarea celor mai bune practici de studiere și predare a temelor legate de fenomenul Holocaustului	Periodic	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Alianța Internațională pentru Memoria Holocaustului; Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Misiunea OSCE Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Număr de vizite efectuate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
2. Cultivarea memoriei Holocaustului										
Obiectiv: Cultivarea memoriei Holocaustului și a culturii toleranței și păcii în vederea combaterii antisemitismului și xenofobiei										
10.	Organizarea și desfășurarea unor manifestații solemne cu prilejul	Anual, 27 ianuarie	Agencia Relații Interetnice; Ministerul	Comunitatea Evreiască din Republica	Număr de manifestații desfășurate	100,0	100,0	100,0	100,0	Bugetul aprobat al Ministerului Educației,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Zilei internaționale de comemorare a victimelor Holocaustului, inclusiv prin organizarea unor mitinguri-recviem și păstrarea unui minut de reculegere în memoria victimelor Holocaustului		Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Moldova; Comunitatea romilor din Republica Moldova		În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Culturii și Cercetării Bugetul aprobat al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene
11.	Organizarea și desfășurarea „Săptămânii Memoriei Holocaustului”, inclusiv prin organizarea unor conferințe, mese rotunde și seminare privind fenomenul Holocaustului	Anual, 27-31 ianuarie	Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Muzeul Național de Istorie a Moldovei; Biblioteca Națională a Republicii Moldova	Misiunile diplomatice și reprezentanțele organizațiilor internaționale; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Comunitatea romilor din Republica Moldova; Organizația „Memoria”	Număr de evenimente organizate și desfășurate	În limitele bugetului 35,0	În limitele bugetului 35,0	În limitele bugetului 35,0	În limitele bugetului 35,0	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării Bugetul aprobat al Agenției Relații Interetnice
12.	Organizarea și desfășurarea în cadrul bibliotecilor publice a unor expoziții de cărți, prezentări de carte, întâlniri cu autorii etc. pentru cultivarea memoriei Holocaustului	Periodic	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; autoritățile administrației publice locale; bibliotecile	Uniunile de creații; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Comunitatea Evreiască din Republica	Număr de evenimente organizate și desfășurate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al autorităților/instituțiilor implicate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Moldova						
13.	Definitivarea procedurii juridice privind alocarea spațiului destinat pentru sediul Muzeului de istorie a evreilor din Republica Moldova	2021-2024	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Muzeul Național de Istorie a Evreilor și al Holocaustului din România; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Procedură juridică de alocare a sediului definitivată; colecții completate; expoziție inaugurată permanent	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
14.	Reabilitarea, amenajarea și cercetarea cimitirului evreiesc din municipiul Chișinău, str. Milano, 1, filiala Muzeului de istorie a evreilor din Republica Moldova, și includerea acestuia în traseele turistice internaționale	2021-2024	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor	Primăria municipiului Chișinău; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Agenția de Investiții; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Cimitirul evreiesc reabilitat, amenajat, cercetat și inclus în traseele turistice internaționale	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
15.	Cercetarea cimitirelor evreiești din Republica Moldova în vederea protejării patrimoniului istoric și cultural al poporului evreu (cu includerea monumentelor semnificative din punct de vedere istoric și arhitectural în Registrul monumentelor ocrotite de stat)	2021-2024	Autoritățile administrației publice locale; Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor	Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei;	Număr de cimitire reabilitate și amenajate	100,0	100,0	100,0	100,0	Bugetul aprobat al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Comunitatea Evreiască din Republica Moldova						
16.	Elaborarea și publicarea, în limbile română, rusă și engleză, a unui ghid/îndrumar istorico-turistic al obiectivelor istorice și culturale ale poporului evreu din Republica Moldova	2021-2024	Agencia de Investiții; Agencia de Inspectare și Restaurare a Monumentelor	Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei	Ghid/ îndrumar elaborat și publicat	10,0	10,0	10,0	10,0	Bugetul aprobat al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor
17.	Organizarea pentru elevi și cadre didactice a unor tururi ghidate prin locurile legate de istoria Holocaustului din municipiul Chișinău și alte localități din Republica Moldova	Periodic	Agencia de Investiții	Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; instituțiile de învățământ general; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Centrul cultural evreiesc „KEDEM”; Institutul	Număr de tururi efectuate; număr de participanți	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Agenției de Investiții

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei						
18.	Organizarea și desfășurarea unor manifestații privind comemorarea genocidului romilor în anii celui de-al Doilea Război Mondial	Anual, 2 august - Ziua Europeană de Comemorare a Holocaustului	Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Uniunea Internațională a Romilor; Reprezentanța Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova; Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Consiliul Europei; Comunitatea Romilor din Republica Moldova	Număr de manifestații desfășurate; număr de participanți implicați în activitățile respective	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Agenției Relații Interetnice Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
19.	Organizarea și desfășurarea unor manifestații cu prilejul Zilei Internaționale a Toleranței, proclamată la 16 noiembrie 1995 de către Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, în scopul difuzării mesajului toleranței și culturii păcii între cetățeni, în cooperare cu instituțiile educaționale, organizațiile neguvernamentale, asociațiile etnoculturale și cu mass-media	Anual, 16 noiembrie	Agencia Relații Interetnice; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Consiliul Audiovizualului; ONG-urile și comunitățile etnoculturale; Reprezentanța Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova; Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului	Număr de manifestații desfășurate; număr de participanți implicați în activitățile respective	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	20,0 În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Agenției Relații Interetnice Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20.	Participarea regulată a delegațiilor moldovenești la reuniunile în plen ale Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului	Anual	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Agenția Relații Interetnice	Alianța Internațională pentru Memoria Holocaustului; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Număr de reuniuni în plen la care au participat delegațiile moldovenești	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al autorităților implicate
21.	Promovarea cooperării cu organizațiile evreiești internaționale și cu cele din alte țări, în particular, cu Reprezentantul personal al Președintelui în exercițiu al OSCE pentru combaterea antisemitismului, precum și cu organizațiile evreiești din SUA și Statul Israel	Permanent	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Congresul Evreiesc Mondial; Coaliția Națională pentru Susținerea Evreilor din Eurasia; B'nai B'rith International; Comitetul Evreiesc American; Congresul Evreiesc European	Număr de întâlniri avute și înțelegeri convenite	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării
3. Cercetarea fenomenului Holocaustului										
Obiectiv: Aprofundarea și consolidarea cunoștințelor despre fenomenul Holocaustului și folosirii acestora în educație și politicile publice										
22.	Identificarea și marcarea, prin instalare de plăci comemorative și/sau ridicare de monumente/obeliscuri/stele, a locurilor de represiune/ghetouri și de	2021 - 2024	Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor; Comunitatea Evreiască din Republica	Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Centrul de excelență	Număr de locuri identificate și marcate	50,0	50,0	50,0	50,0	Bugetul aprobat al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	execuție în masă a evreilor și romilor din perioada celui de-al Doilea Război Mondial		Moldova; Comunitatea romilor din Republica Moldova; Autoritățile administrației publice locale	„Institutul ProMemoria”; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Comunitatea romilor din Republica Moldova						
23.	Elaborarea și editarea unui registru de obiective ale patrimoniului istoric și cultural al evreilor din Republica Moldova, inclusiv cele legate de fenomenul Holocaustului	2021-2024	Agenția de Inspectare și Restaurarea a Monumentelor	Institutul Național pentru Studiarea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Centrul de excelență „Institutul ProMemoria”; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Comunitatea Evreiască din	Registru elaborat și editat	25,0	25,0	25,0	25,0	Bugetul aprobat al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Republica Moldova						
24.	Cercetarea arhivelor de stat ale Republicii Moldova în vederea identificării și publicării unor culegeri de documente și materiale privind istoria poporului evreu și a Holocaustului, inclusiv prin lansarea unei platforme web de cercetare a fenomenului Holocaustului în Republica Moldova	2021-2024	Agenția Națională a Arhivelor	Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Centrul de excelență „Institutul ProMemoria”; Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei; Institutul de istorie orală din Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Număr și volum de culegeri de documente publicate; platformă web lansată	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Agenției Naționale a Arhivelor
25.	Elaborarea, lansarea și menținerea logistică a unei platforme electronice on-line cu materiale informaționale și documente pentru instruire la distanță și cercetare a fenomenului Holocaustului în Republica Moldova	2021 -2024	Agenția Națională a Arhivelor	Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei; Centrul de excelență „Institutul	Platformă electronică on-line elaborată și lansată	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Agenției Naționale a Arhivelor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				ProMemoria”; Institutul de istorie orală din Moldova; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova; Comunitatea romilor din Republica Moldova						
4. Consolidarea cadrului normativ și instituțional										
Obiectiv: Adaptarea legislației naționale la normele internaționale privind combaterea antisemitismului, rasismului, xenofobiei și intoleranței										
26.	Elaborarea și adoptarea modificărilor în Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 și Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare în vederea introducerii unor măsuri de pedeapsă pentru negarea publică a Holocaustului, glorificarea exponenților fascismului/nazismului și utilizarea simbolurilor fasciste/naziste	2021-2022	Ministerul Justiției	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Comisia Europeană pentru Democrație prin Drept (Comisia de la Veneția); Parlamentul; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Modificări adoptate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al Ministerului Justiției
27.	Elaborarea și editarea unor materiale și recomandări metodico-didactice cu privire la definiția de lucru a antisemitismului, rasism, xenofobie, discursul de ură și instigare la discriminare pentru utilizarea acestora în instruirea și perfecționarea profesională a cadrelor didactice și a funcționarilor	2021-2022	Universitatea de Stat din Moldova; Institutul Național al Justiției	Procuratura Generală; Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;	Materiale și recomandări elaborate și editate	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al instituțiilor implicate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	publici din sistemul educației, culturii și organelor de drept			Ministerul Justiției; Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova						
28.	Organizarea și desfășurarea unor seminare și cursuri de instruire pentru lucrătorii organelor de drept (poliție, procuratură, sistemul judiciar) privind fenomenul Holocaustului și definiția de lucru a antisemitismului	Periodic	Institutul Național al Justiției; Ministerul Afacerilor Interne	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Ministerul Justiției; Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Comunitatea Evreiască din Republica Moldova	Număr de activități desfășurate; număr de participanți	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al instituțiilor implicate
29.	Organizarea și desfășurarea unor seminare și cursuri de instruire pentru angajații Oficiului Avocatului Poporului (Ombudsmanului), Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și Agenției Relații Interetnice privind fenomenul Holocaustului și definiția de lucru a antisemitismului	Periodic	Institutul Național al Justiției; Oficiul Avocatului Poporului; Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Ministerul Justiției; Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Comunitatea	Număr de activități desfășurate; număr de participanți	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al autorităților/ instituțiilor implicate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
				Evreiască din Republica Moldova; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Institutul de Istorie al Academiei de Științe a Moldovei						
30.	Organizarea și desfășurarea unor seminare și cursuri de instruire pentru reprezentanții mass-mediei și organizațiilor neguvernamentale, interesate de protecția drepturilor omului și libertăților fundamentale, privind fenomenul Holocaustului și definiția de lucru a antisemitismului	Periodic	Ministerul Justiției; Institutul Național al Justiției	Biroul OSCE pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Institutul de Istorie; Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”; Consiliul Audiovizualului; ONG-urile relevante	Număr de activități desfășurate; număr de participanți	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	În limitele bugetului	Bugetul aprobat al autorităților/instituțiilor implicate

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №980

от 22 декабря 2020 г.

Кишинэу

Об утверждении Плана действий на 2021-2024 годы по сохранению памяти о Холокосте и продвижению культуры толерантности в целях борьбы с расизмом, антисемитизмом, ксенофобией и другими формами нетерпимости

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Утвердить и представить Парламенту для осведомления План действий на 2021-2024 годы по сохранению памяти о Холокосте и продвижению культуры толерантности в целях борьбы с расизмом, антисемитизмом, ксенофобией и другими формами нетерпимости (прилагается).
2. Расходы, связанные с внедрением указанного Плана действий, осуществлять за счет и в пределах годового бюджета, утвержденного для участвующих органов публичного управления, а также из других источников в соответствии с законодательством.
3. Координацию и контроль за внедрением указанного Плана действий возложить на Министерство образования, культуры и исследований, которое будет разрабатывать и представлять Правительству периодические отчеты о ходе выполнения установленных задач.
4. Министерству иностранных дел и европейской интеграции регулярно представлять заинтересованным внешним участникам релевантную информацию о стадии внедрения вышеуказанного Плана действий.

Премьер-министр

ИОН КИКУ

Контрасигнуют:

Зам. Премьер-министра,
министр финансов

Сергей ПУШКУЦА

Министр иностранных дел и
европейской интеграции

Аурелиу Чокой

Министр образования,
культуры и исследований

Лилия Погольша

Утвержден
Постановлением Правительства №980/2020

ПЛАН ДЕЙСТВИЙ
на 2021-2024 годы по сохранению памяти о Холокосте и продвижению культуры толерантности
в целях борьбы с расизмом, антисемитизмом, ксенофобией и другими формами нетерпимости

№ п/п	Наименование действия	Срок реализации	Ответственные органы/ учреждения	Партнеры по сотрудничеству	Показатели прогресса	Затраты на реализацию, тыс. леев				Источник финансирования
						2021	2022	2023	2024	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1. Изучение феномена Холокоста в системе образования										
Задача: Пропаганда знаний о Холокосте в целях борьбы с расизмом, антисемитизмом, ксенофобией и нетерпимостью										
1.	Внешняя оценка школьных учебников по истории румын и всеобщей истории для IX-го и XII-го классов в вопросе изучения феномена Холокоста, с последующим изменением содержимого учебников	2021-2022 годы	Министерство образования, культуры и исследований	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Институт международных исследований учебников им. Георга Эккерта, Брауншвейг, Германия; Миссия ОБСЕ в Молдове; Еврейская община Республики Молдова	Отчет об оценке и внедрении рекомендаций	Из других источников, согласно законодательству	Из других источников, согласно законодательству			При поддержке партнеров по сотрудничеству
2.	Разработка на румынском и русском языках учебного пособия по факультативному предмету «Холокост: история и уроки жизни»	2021 год	Министерство образования, культуры и исследований	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека, Миссия ОБСЕ в Молдове; Международный альянс в память о Холокосте; Еврейская община Республики Молдова	Разработанное и изданное на румынском и русском языках учебное пособие	68,5				Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
3.	Разработка методологических основ по воспитанию толерантности и борьбе с антисемитизмом в контексте формального,	2023 год	Министерство образования, культуры и исследований	Институт общественных политик; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека, Миссия ОБСЕ в	Разработанные и принятые методологические основы			13,6		Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	неформального и информального образования на базе Национального куррикулума			Молдове; Еврейская община Республики Молдова						исследований
4.	Организация и проведение Национального конкурса на тему «Холокост: история и уроки жизни»	Ежегодно	Министерство образования, культуры и исследований; Отраслевые местные органы в области образования	Международный центр тренинга и профессионального развития; Еврейский культурный центр «KEDEM»; Еврейская община Республики Молдова	Организованный и проведенный национальный конкурс	30,0	30,0	30,0	30,0	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
5.	Подготовка педагогических кадров общего образования в области Холокоста	Ежегодно	Министерство образования, культуры и исследований	Институт международных исследований учебников им. Георга Эккерта, Брауншвейг, Германия; Международный центр тренинга и профессионального развития; Институт устной истории Молдовы; Миссия ОБСЕ в Молдове; Еврейская община Республики Молдова	Организованные и проведенные профессиональные стажировки	25,0	25,0	25,0	25,0	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
6.	Участие преподавателей в профессиональных стажировках, организованных Международной школой/институтом изучения Холокоста, Яд ва- Шем, Израиль	Ежегодно	Министерство образования, культуры и исследований	Международная школа/институт изучения Холокоста, Яд ва-Шем, Израиль; Международный центр тренинга и профессионального развития; Еврейская община Республики Молдова	Организованные и проведенные курсы и стажировки	50,0	50,0	50,0	50,0	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
7.	Внедрение в систему общего образования куррикулума по факультативному предмету «Холокост: история и уроки жизни»	Ежегодно	Министерство образования, культуры и исследований	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека, Миссия ОБСЕ в Молдове; Международный центр тренинга и профессионального развития; Еврейская община Республики Молдова	Количество учебных заведений, внедряющих куррикулум по факультативному предмету	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8.	Проведение "Недели памяти жертв Холокоста" в общеобразовательных учебных заведениях	Ежегодно, 27–31 января	Министерство образования, культуры и исследований	Еврейская община Республики Молдова; Международный центр тренинга и профессионального развития	Количество организованных мероприятий	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
9.	Организация ознакомительных визитов по обмену опытом в другие страны для перенятия передовых методов изучения и преподавания тем, связанных с Холокостом	Периодическ и	Министерство образования, культуры и исследований	Международный альянс в память о Холокосте; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека, Миссия ОБСЕ в Молдове; Еврейская община Республики Молдова	Количество совершенных визитов	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
2. Воспитание памяти о Холокосте										
Задача: Воспитание памяти о Холокосте и культуры толерантности и мира в целях борьбы с антисемитизмом и ксенофобией										
10.	Организация и проведение торжественных мероприятий по случаю Международного дня памяти жертв Холокоста, в том числе путем проведения митингов-реквиемов и объявления минуты молчания в память о жертвах Холокоста	Ежегодно, 27 января	Агентство межэтнических отношений; Министерство образования, культуры и исследований; Министерство иностранных дел и европейской интеграции	Еврейская община Республики Молдова; Сообщество ромов в Республике Молдова	Количество проведенных мероприятий	100,0 В пределах бюджета	100,0 В пределах бюджета	100,0 В пределах бюджета	100,0 В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований Утвержденный бюджет Министерства иностранных дел и европейской интеграции
11.	Организация и проведение «Недели памяти жертв Холокоста», в том числе путем организации конференций, круглых столов и семинаров, посвященных феномену Холокоста	Ежегодно, 27–31 января	Агентство межэтнических отношений; Министерство образования, культуры и исследований; Министерство иностранных дел и европейской интеграции; Национальный музей истории	Дипломатические миссии и представительства международных организаций; Еврейская община Республики Молдова; Сообщество ромов в Республике Молдова; Организация «Memoria»	Количество организованных и проведенных мероприятий	В пределах бюджета 35,0	В пределах бюджета 35,0	В пределах бюджета 35,0	В пределах бюджета 35,0	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований Утвержденный бюджет Агентства межэтнических отношений

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Молдовы; Национальная библиотека Республики Молдова							
12.	Организация и проведение в публичных библиотеках выставок книг, презентаций книг, встреч с авторами и т.п. для воспитания памяти о Холокосте	Периодическ и	Министерство образования, культуры и исследований; Местные органы публичного управления; Библиотеки	Творческие союзы; Институт истории Академии наук Молдовы; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы; Еврейская община Республики Молдова	Количество организованных и проведенных мероприятий	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет действующих органов власти/ учреждений
13.	Завершение юридической процедуры по выделению места для Музея истории евреев Республики Молдова	2021-2024 годы	Министерство образования, культуры и исследований; Министерство иностранных дел и европейской интеграции	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Национальный музей еврейской истории и истории Холокоста в Румынии; Еврейская община Республики Молдова	Завершенная юридическая процедура по выделению помещения; пополненные коллекции; открытая на постоянной основе выставка	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
14.	Восстановление, благоустройство и изучение еврейского кладбища в мун. Кишинэу, ул. Милано, 1, филиала Музея истории евреев Республики Молдова, и его включение в международные туристические маршруты	2021-2024 годы	Министерство образования, культуры и исследований; Агентство по инспектированию и реставрации памятников	Примэрия муниципия Кишинэу; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы; Агентство по инвестициям; Еврейская община Республики Молдова	Восстановленное, благоустроенное и изученное еврейское кладбище, включенное в международные туристические маршруты	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
15.	Изучение еврейских кладбищ в Республике Молдова с целью защиты исторического и культурного наследия еврейского народа (с включением памятников исторического и архитектурного значения в Перечень памятников, охраняемых государством	2021-2024 годы	Местные органы публичного управления; Агентство по инспектированию и реставрации памятников	Институт культурного наследия Академии наук Молдовы; Институт истории Академии наук Молдовы; Еврейская община Республики Молдова	Количество восстановленных и благоустроенных кладбищ	100,0	100,0	100,0	100,0	Утвержденный бюджет Агентства по инспектированию и реставрации памятников

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
16.	Разработка и издание на румынском, русском и английском языках историческо-туристического гида/путеводителя по памятникам истории и культуры еврейского народа в Республике Молдова	2021-2024 годы	Агентство по инвестициям; Агентство по инспектированию и реставрации памятников	Институт истории Академии наук Молдовы; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Еврейская община Республики Молдова; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы	Разработанный и изданный гид/путеводитель	10,0	10,0	10,0	10,0	Утвержденный бюджет Агентства по инспектированию и реставрации памятников
17.	Организация для учащихся и преподавателей экскурсий с гидом по местам, связанным с историей Холокоста в мун. Кишинэу и других населенных пунктах Республики Молдова	Периодическ и	Агентство по инвестициям	Институт истории Академии наук Молдовы; учреждения общего образования; Еврейская община Республики Молдова; Еврейский культурный центр «KEDEM»; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы	Количество проведенных экскурсий; количество участников	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Агентства по инвестициям
18.	Организация и проведение мероприятий в память о геноциде ромов в годы Второй мировой войны	Ежегодно, 2 августа - Европейский день памяти жертв Холокоста ромов	Агентство межэтнических отношений; Министерство образования, культуры и исследований	Международный союз ромов; Представительство программы развития ООН в Молдове; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека, Совет Европы; Сообщество ромов в Республике Молдова	Количество проведенных мероприятий; количество участников данных мероприятий	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Агентства межэтнических отношений Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
19.	Организация и проведение в сотрудничестве с образовательными учреждениями, неправительственными организациями, этнокультурными сообществами и СМИ мероприятий по случаю Международного дня, посвященного терпимости, учрежденного 16 ноября 1995 года ЮНЕСКО с целью воспитания всеобщей культуры толерантности и мира	Ежегодно, 16 ноября	Агентство межэтнических отношений; Министерство образования, культуры и исследований	Совет по телевидению и радио; неправительственные организации и этнокультурные сообщества; Представительство программы развития ООН в Молдове; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека	Количество проведенных мероприятий; количество участников данных мероприятий	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	20,0 В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Агентства межэтнических отношений Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20.	Регулярное участие молдавских делегаций в пленарных заседаниях Международного альянса в память о Холокосте	Ежегодно	Министерство иностранных дел и европейской интеграции; Министерство образования, культуры и исследований; Агентство межэтнических отношений	Международный альянс в память о Холокосте; Еврейская община Республики Молдова	Количество пленарных заседаний, в которых приняли участие молдавские делегации	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет задействованных органов власти
21.	Продвижение сотрудничества с международными и зарубежными еврейскими организациями, в особенности, с Личным представителем Действующего председателя ОБСЕ по борьбе с антисемитизмом, а также с еврейскими организациями из США и Государства Израиль	Постоянно	Министерство иностранных дел и европейской интеграции; Министерство образования, культуры и исследований	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Всемирный еврейский конгресс; Национальная коалиция в поддержку евроазиатского еврейства; Бней-Брит; Американский еврейский комитет; Европейский еврейский конгресс	Количество встреч и достигнутые соглашения	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства образования, культуры и исследований
3. Изучение Холокоста										
Задача: Углубление и укрепление знаний о Холокосте и использование их в образовании и публичных политиках										
22.	Выявление и отметка, путем установки памятных табличек и/или памятников/обелисков/стел, мест репрессий/гетто и массовых казней евреев и ромов в период Второй мировой войны	2021 – 2024 годы	Агентство по инспектированию и реставрации памятников; Еврейская община Республики Молдова; Сообщество ромов в Республике Молдова; Местные органы публичного управления	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Образовательный центр «Институт ProMemoria»; Институт истории Академии наук Молдовы; Еврейская община Республики Молдова; Сообщество ромов в Республике Молдова	Количество выявленных и отмеченных мест	50,0	50,0	50,0	50,0	Утвержденный бюджет Агентства по инспектированию и реставрации памятников
23.	Разработка и издание перечня объектов исторического и культурного наследия евреев в Республике Молдова, включая те, что	2021-2024 годы	Агентство по инспектированию и реставрации памятников	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Образовательный центр «Институт ProMemoria»; Институт истории	Разработанный и изданный перечень	25,0	25,0	25,0	25,0	Утвержденный бюджет Агентства по инспектированию и реставрации памятников

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	связаны с Холокостом			Академии наук Молдовы; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы; Еврейская община Республики Молдова						
24.	Изучение государственных архивов Республики Молдова для выявления и публикации сборников документов и материалов по истории еврейского народа и Холокоста, в том числе посредством запуска веб-платформы по изучению Холокоста в Республике Молдова	2021-2024 годы	Национальное архивное агентство	Институт истории Академии наук Молдовы; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Образовательный центр «Институт ProMemoria»; Институт культурного наследия Академии наук Молдовы; Институт устной истории Молдовы; Еврейская община Республики Молдова	Количество и объем опубликованных сборников документов; Запущенная веб-платформа	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Национального архивного агентства
25.	Разработка, запуск и логистическое сопровождение электронной онлайн платформы с информационными материалами и документами для дистанционного обучения и исследования Холокоста в Республике Молдова	2021 -2024 годы	Национальное архивное агентство	Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Институт истории Академии наук Молдовы; Образовательный центр «Институт ProMemoria»; Институт устной истории Молдовы; Еврейская община Республики Молдова; Сообщество ромов в Республике Молдова	Разработанная и запущенная электронная онлайн платформа	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Национального архивного агентства
4. Укрепление нормативно-правовой и институциональной базы										
Задача: Приведение национального законодательства в соответствие с международными нормами по борьбе с антисемитизмом, расизмом, ксенофобией и нетерпимостью										
26.	Разработка и утверждение изменений в Уголовный кодекс Республики Молдова № 985/2002 и Закон № 64/2010 о свободе выражения мнения с целью ввести наказание за публичное отрицание	2021-2022 годы	Министерство юстиции	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Европейская комиссия за демократию через право (Венецианская комиссия); Парламент;	Утвержденные изменения	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет Министерства юстиции

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Холокоста, прославление деятелей фашизма/нацизма и использование фашистской/нацистской символики			Еврейская община Республики Молдова						
27.	Разработка и издание материалов и методических рекомендаций по рабочему определению антисемитизма, расизма, ксенофобии, языка вражды и призывов к дискриминации для использования в обучении и повышении квалификации преподавателей и государственных служащих из системы образования, культуры и правоохранительных органов	2021-2022 годы	Государственный университет Молдовы; Национальный институт юстиции	Генеральная прокуратура; Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Министерство образования, культуры и исследований; Министерство юстиции; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Еврейская община Республики Молдова	Разработанные и изданные материалы и рекомендации	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет задействованных учреждений
28.	Организация и проведение обучающих семинаров и курсов для работников правоохранительных органов (полиции, прокуратуры, судебной системы) на тему Холокоста и рабочего определения антисемитизма	Периодичес ки	Национальный институт юстиции; Министерство внутренних дел	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Министерство юстиции; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Еврейская община Республики Молдова	Количество проведенных мероприятий; количество участников	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет задействованных учреждений
29.	Организация и проведение обучающих семинаров и курсов для сотрудников Офиса народного адвоката (Омбудсмана), Совета по предупреждению и ликвидации дискриминации и обеспечению равенства и Агентства межэтнических отношений на тему Холокоста и рабочего определения антисемитизма	Периодическ и	Национальный институт юстиции; Офис народного адвоката; Совет по предупреждению и ликвидации дискриминации и обеспечению равенства	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Министерство юстиции; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Еврейская община Республики Молдова; Министерство образования, культуры и исследований; Институт истории Академии наук Молдовы;	Количество проведенных мероприятий; количество участников	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет задействованных органов власти/ учреждений

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
30.	Организация и проведение обучающих семинаров и курсов для представителей СМИ и неправительственных организаций, заинтересованных в защите прав человека и основных свобод, на тему Холокоста и рабочего определения антисемитизма	Периодическ и	Министерство юстиции; Национальный институт юстиции	Бюро ОБСЕ по демократическим институтам и правам человека; Министерство образования, культуры и исследований; Институт истории Академии наук Молдовы; Национальный институт по изучению Холокоста в Румынии «Эли Визель»; Совет по телевидению и радио; соответствующие НПО	Количество проведенных мероприятий; количество участников	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	В пределах бюджета	Утвержденный бюджет задействованных органов власти/ учреждений